

แถลงข่าวสรุปปัญหาการรับสมัครสว. และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุปปัญหาที่พบในวันรับสมัคร สว. 5 วัน

1. กลไกการสมัครล่าช้า สร้างภาระให้ประชาชน

ในการรับสมัครวันแรกพบว่าระบบล่มในหลายพื้นที่จนทำให้การรับสมัครล่าช้า นอกจากนั้นเมื่อระบบกลับมา โดยรวมยังพบว่ากระบวนการรับสมัครสำหรับผู้สมัครหนึ่งคนจะใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที และในบางกรณีใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง โดยกกด. เลือกที่จะกำหนดวันรับสมัครไว้เพียง 5 วัน ทั้งๆ ที่กฎหมายให้เปิดรับสมัครได้ถึง 7 วัน และไม่ครอบคลุมวันหยุดเสาร์อาทิตย์

2. เจ้าหน้าที่สับสน สะท้อนการเตรียมความพร้อมของ กกด.

หลายกรณีเจ้าหน้าที่เรียกเอกสารที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ เช่น สูติบัตร วุฒิการศึกษา หนังสือรับรองการทำงานจากบริษัท ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนนี้กลายเป็นภาระให้ผู้สมัครต้องโต้แย้งกับเจ้าหน้าที่ด้วยตัวเอง หรือบางคนอาจต้องมีภาระหาเอกสารเพิ่มโดยไม่จำเป็น แสดงให้เห็นถึงการอบรมและการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่ยังคงมีปัญหา

3. ขาดการอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุและผู้พิการ

การจัดสถานที่รับสมัครหลายแห่งไม่เอื้อต่อการเดินทางของผู้พิการและผู้สูงอายุที่ใช้รถเข็น หลายพื้นที่มีบันไดและทางต่างระดับ รวมถึงจัดสถานที่รับสมัครไว้บนอาคารชั้น 2 ชั้น 3 ผู้พิการทางสายตายังไม่ได้รับการอำนวยความสะดวก เพราะไม่มีเอกสารที่เป็นอักษรเบรลล์

ข้อกังวลเกี่ยวกับการทุจริตและการซื้อเสียง

1. เจ้าหน้าที่เสี่ยงเปิดเผยข้อมูลผู้สมัครก่อนพ้นเวลารับสมัคร พบว่ามีสื่อมวลชนเข้าไปทำข่าวในพื้นที่การรับสมัคร โดยเจ้าหน้าที่ไม่ได้ปกปิดรายชื่อผู้สมัครให้มิดชิด รวมถึงบางพื้นที่ยังให้ผู้สมัครเข้ากลุ่มไลน์เดียวกันก่อนวันปิดรับสมัคร อาจทำให้มีคนทราบล่วงหน้าได้ว่า ในอำเภอนั้นมีผู้สมัครแล้วกี่คนและประเมินได้ว่ามีกลุ่มอาชีพละกี่คน

2. พบรายงานความผิดปกติเกี่ยวกับการระดมคน การจ่ายเงินจ้างให้ลงสมัคร และการขนคนไปสมัครพร้อมกันในหลายพื้นที่ หลายกรณีมีการตั้งข้อสังเกตถึงความสัมพันธ์ของผู้ที่มาสมัครกันเป็นกลุ่มใหญ่กับข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่น รวมถึงยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือก สว. ยังเป็นข้าราชการซึ่งมักมีความสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่

ระบบไม่เอื้อ ทำให้ผู้สมัครมีจำนวนน้อย

จำนวนผู้สมัคร สว. รวมแล้วน้อยกว่าที่ กกด. เคยคาดการณ์ไว้หลายเท่า เป็นผลมาจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง กระบวนการขั้นตอนที่ซับซ้อน การประกาศวันรับสมัครอย่างกระชั้นชิด รวมทั้งการตีความคุณสมบัติของผู้สมัครที่ขาดความชัดเจน ผลที่เกิดขึ้นวันนี้แสดงให้เห็นว่า การเลือกสว. ครั้งนี้เป็นระบบที่กีดกันการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง

แต่ถึงจะมีอุปสรรคมากมายในการเข้าไปมีส่วนร่วม ก็ยังมีประชาชนจำนวนมากไม่น้อยที่ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลง และยอมทุ่มเทพาด้านต่างๆ เพื่อเข้าไปเปลี่ยนประเทศนี้ พวกเราต้องขอขอบคุณพี่ๆ ทุกคน ที่ทำงานอย่างหนักเพื่อฝ่าฟันยี่สิบปีในโบสถ์จนสำเร็จ พวกเราขอแสดงความนับถือพี่ๆ ที่พยายามเป็นตัวแทนความฝันของน้องๆ ที่ไม่มีสิทธิจะได้เลือก สว. ครั้งนี้

ข้อเรียกร้องต่อ กกต. สำหรับกระบวนการต่อไป

1. กกต. ต้องประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัคร สว. โดยเร็ว ครบถ้วน และเข้าถึงง่าย ต้องให้ผู้สมัคร สว. และประชาชนทุกคนเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดได้ทางระบบออนไลน์ ภายในวันที่ 29 พ.ค. 67
2. กรณีที่ไม่รับสมัครบุคคลใด กกต. ต้องระบุเหตุผลที่ชัดเจนและเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ต้องมีการชี้แจงข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลที่ต้องการยื่นคัดค้านผลการวินิจฉัย
3. กกต. ต้องให้ความชัดเจนว่าจะเปิดเผยข้อมูลผู้สมัคร สว. เมื่อใด เปิดเผยช่องทางไหนบ้าง และจะอำนวยความสะดวกให้ผู้สมัครที่ไม่สามารถไปรับเอกสารตามวันเวลาดังหมายได้อย่างไร
4. กกต. ต้องประกาศสถานที่เลือกในระดับอำเภอโดยเร็ว และต้องเป็นสถานที่ที่เป็นที่รู้จัก เดินทางไปได้โดยสะดวก ต้องให้ความชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนและแนวปฏิบัติว่า การเลือกจะต้องทำอย่างไร ผู้สมัครต้องเตรียมอะไรไปบ้าง ใช้เวลาในการเลือกเท่าใด
5. กกต. ต้องเปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถสังเกตการณ์การเลือก สว. ได้ตลอดกระบวนการ ต้องเปิดให้ผู้สังเกตการณ์และผู้สมัคร สว. มีสิทธิทั่วทั้งกระบวนการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยสะดวกและรวดเร็ว

มุ่งมั่นพิทักษ์สิทธิผู้สมัครในกระบวนการต่อไป

หลังการรับสมัครเสร็จสิ้น กกต. แจ้งว่าจะเผยแพร่บัญชีรายชื่อผู้สมัครทุกกลุ่มอาชีพทุกอำเภอ ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2567 เวลา 22.00 น. ทางแอปพลิเคชัน Smart Vote และภายในห้าวัน ซึ่งจะตรงกับวันที่ 29 พฤษภาคม 2567 จะประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ผ่านการตรวจสอบแล้วอีกครั้ง

สำหรับผู้สมัครที่ยื่นใบสมัครเรียบร้อยแล้ว กกต. ไม่ประกาศรับรองรายชื่อและออกหนังสือแจ้งการไม่รับสมัคร ผู้สมัครนั้นสามารถยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาได้ภายใน 3 วัน ซึ่งเราจะมีตัวอย่างแบบฟอร์มคำร้องเผยแพร่ทางเว็บไซต์ senate67.com และพร้อมให้คำแนะนำถึงขั้นตอนวิธีการที่จะยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา ให้ดำเนินการได้ทันวันเลือกระดับอำเภอ

สำหรับผู้สมัครที่เข้าสู่กระบวนการในวันเลือก แล้วพบความผิดปกติ เช่น การปฏิบัติผิดขั้นตอนของเจ้าหน้าที่ การนับคะแนนผิด การขานบัตรเสียผิด จะต้องทักท้วงให้เจ้าหน้าที่แก้ไขได้ทันที หากพบการกระทำที่สื่อความไม่สุจริต เช่น การมีบุคคลภายนอกเข้าแทรกแซงการเลือก ก็ต้องร้องเรียนและบันทึกเหตุการณ์ไว้ได้ โดยเราจะมีแบบฟอร์มการทักท้วงการทำงานของเจ้าหน้าที่ และการร้องเรียนความผิดปกติ ซึ่งจัดเตรียมไว้ที่เว็บไซต์ senate67.com

ศาลปกครองสั่งเพิกถอนระเบียบ กกต. แต่ต้องรอดคดีถึงที่สุด

กกต. เคยออกระเบียบว่าด้วยการแนะนำตัวของผู้สมัคร สว. โดยใจความหลักคือ การแนะนำตัวกันจะเกิดขึ้นได้เฉพาะระหว่างผู้สมัครด้วยกันเท่านั้น ผู้สมัครจะแนะนำตัวได้เพียงข้อมูลที่กำหนดไว้ คือ ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน และประสบการณ์การทำงานในกลุ่มอาชีพเท่านั้น ทั้งหมดต้องรวมไว้ในกระดาษ A4 ไม่เกิน 2 แผ่น

เมื่อวานนี้ (24 พฤษภาคม) ศาลปกครองกลางก็มีคำพิพากษาให้เพิกถอนระเบียบ กกต. 5 ข้อ ทำให้การแนะนำตัวจะไม่มีข้อจำกัดทั้งในแง่ของรูปแบบ เนื้อหา ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวกันได้อย่างอิสระ ยกเว้นการให้สัมภาษณ์สื่อ ทำให้การเลือก สว. ครั้งนี้เปิดกว้างมากขึ้น ผู้สมัครไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับเงื่อนไขของการแนะนำตัวอีกต่อไป

อย่างไรก็ดี ผลของคำพิพากษาศาลปกครองยังไม่เกิดขึ้นทันที เพราะ กกต. ยังมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยของศาลปกครองกลางภายใน 30 วัน ดังนั้น เราจึงเรียกร้องไปยัง กกต. ว่า

(1) กกต. ต้องไม่อุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าว และแถลงยืนยันอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็วที่สุด เพื่อให้เกิดความชัดเจน

(2) หาก กกต. เลือกที่จะออกระเบียบในการแนะนำตัวใหม่ ระเบียบที่ออกมาจะต้องไม่ขัดกับแนวทางที่ศาลปกครองวางไว้ ไม่จำกัดการรับรู้หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร สว. และต้องคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ

เชิญชวนประชาชนมีส่วนร่วมอีกหลายขั้นตอน

ภายในวันที่ 29 พฤษภาคม 2567 กกต. จะต้องประกาศรายชื่อผู้สมัครสว. ทั้งหมดที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติแล้วทางระบบออนไลน์ เราจึงขอเชิญชวนให้ประชาชนทุกคน “จับตา” โดยการเข้าไปดูรายชื่อของผู้สมัครและร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงคนที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม หรือชี้เบาะแสหากทราบว่ามีผู้สมัครที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะสมัครสว. ได้ เพื่อเป็นการช่วยผู้สมัครคนอื่นๆ “ทำการบ้าน” ก่อนวันเลือกจริง

ในวันที่ 9 มิถุนายน 2567 จะเกิดการเลือกระดับอำเภอขึ้น เราขอเชิญชวนให้ประชาชนทุกคนร่วมกัน “จับตา” โดยการส่งหนังสือขออนุญาตเข้าสังเกตการณ์ไปยัง กกต. หรือผู้อำนวยการเลือกระดับอำเภอ หรือติดตามการถ่ายทอดสดซึ่งอาจจะมีขึ้นเฉพาะอำเภอที่พร้อม หรือติดตามดูบันทึกวิธีเลือกจากกล้องวงจรปิด และรายงานความผิดปกติหรือรายงานผลการสังเกตการณ์มาทางเว็บไซต์ senate67.com

สำหรับข้อมูลผู้สมัครบนเว็บไซต์ senate67.com จะเปิดเผยทั้งหมด ทั้งชื่อ นามสกุล ข้อมูลส่วนตัว และจุดยืนวิสัยทัศน์ของผู้สมัครทันทีที่มีความชัดเจนว่า กกต. จะไม่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครอง โดยผู้สมัครทุกคนสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป และสามารถแก้ไขข้อมูลที่เคยให้ไว้แล้วได้ทางอีเมล senate2567@gmail.com

ร่วมแถลงโดย 5 องค์กรเครือข่าย Senate67

1. กฤต แสงสุรินทร์ We Watch
2. ณัฏพร นามเมือง เครือข่ายรณรงค์รัฐธรรมนูญ (CALL)
3. ภัสราวลี ธนกิจวิบูลย์ผล เครือข่ายรณรงค์รัฐธรรมนูญ (CALL)
4. ลลิตา เพ็ชรพวง ActLab
5. นันทวัฒน์ ศักดิ์สกุลคุณากร คณะรณรงค์เพื่อรัฐธรรมนูญประชาชน (ครช.)
6. ยิงชีพ อัจฉานนท์ iLaw